

Långsiktig plan för utveckling av idrottsanläggningar

Livskraftsnämnden 20.01.2026
2892/12.04.00/2025

Beredning och tilläggsuppgifter:
Chef för idrottstjänster Marjo Rantala
Fritidsdirektör Minna Särelä
fornamn.efternamn@borga.fi

Livskraftsnämnden beslutade på sitt möte (24.11.2024) att år 2025 inleda en förvaltningsövergripande långsiktig plan för utveckling av idrottsanläggningar (PTS) som baserar sig på planen för idrottsanläggningar (hösten 2024) och som bör innehålla huvudlinjer för framtida riktlinjer och helheter för utveckling av idrottsanläggningar.

Den långsiktiga planen för utvecklingen av idrottsanläggningar (PTS) utarbetades hösten 2025 som expertarbete av Finnish Consulting Group FCG Ab / Byggd Miljö. Målet var att göra upp en strategisk plan för att utveckla byggandet av stadens idrottsanläggningar åren 2025–2040. Planen behövs för att man på basis av kunskap ska kunna fatta beslut som främjar Borgåbornas frivilliga motion och möjliggörande av föreningsverksamhet. I planen skulle det anges vilka idrottsanläggningar som borde byggas, var och när, vilka idrottsanläggningar som borde överges och vilka idrottsanläggningar som borde istandsättas eller upprustas samt motivering till dessa val.

Rekommendationerna om idrottsanläggningar skulle utgöra en enhetlig, motiverad helhet. Slutrapporten skulle presentera tre (3) olika visioner för Borgå stads idrottsanläggningsnätverk för år 2040 samt de åtgärder som krävs för att uppnå dessa visioner, tidsplaneringen av åtgärderna samt resurser som krävs (med beaktande av både de nödvändiga investeringsanslagen och resurserna för planering, byggande och underhåll av idrottsanläggningarna).

Alla visioner skulle vara förenliga med idrotts- och kommunallagens krav, Borgåbornas behov och det bakgrundsmaterial som beställaren lämnat. Visionerna skulle dock skilja sig från varandra i fråga om tyngdpunkter och bakgrundsantaganden om stadens tillväxt och utveckling, så att Borgå stad i fortsättningen kan välja visionen som ska förverkligas eller element ur olika visioner med utgångspunkt i till exempel befolkningsförändring som sker eller stadens ekonomiska situation.

Av de alternativa visionerna skulle åtminstone följande framgå:

- Ett behovsbaserat nätverk av idrottsanläggningar med lägesuppgifter: vilka nya idrottsförhållanden som byggs upp, vilka befintliga idrottsanläggningar som repareras eller förnyas, vilka idrottsanläggningar som överges
- Motivering: Varför görs de föreslagna ändringarna? Vilka är fördelarna med ändringarna, hur beaktas olika målgruppers

behov och hur främjar lösningarna rörligheten hos Borgåbor i olika åldrar? På vilka grunder avstår man från vissa idrottsanläggningar och vilka är grunderna för prioriteringarna i stadens idrottsanläggningsnätverk? Hur har idrottsanläggningsutredningen, annat bakgrundsmaterial och Borgåbornas önskemål och behov beaktats i visionerna?

- Budgeten som behövs, som exempel motsvarande byggda objekt i Finland (planering av ändringar i idrottsanläggningsnätverket som presenteras, styrning och övervakning av byggandet, kostnader för byggande eller rivning, underhållskostnader och underhållsresurser).

FCG genomförde PTS-arbetet under styrning av stadens idrottstjänster och styrgruppen. Stadsutvecklingssektorns representanter i styrgruppen var från stadsinfrastrukturen och stadsplaneringen.

Som PTS-utgångsuppgifter beaktades befolkningsprognoserna enligt vilka antalet barn och unga i Borgå inom den närmaste framtiden minskar medan antalet pensionärer ökar. I sin helhet förväntas befolkningstillväxten i Borgå främst bestå av invandring. Stadsstrukturen förändras och den interna urbaniseringen i Borgå förväntas stärkas. Stadsstrukturen blir tätare och växer med tyngdpunkten på de västra delarna av staden.

Staden har 173 idrottsanläggningar, vilket är strax under 2/3 av det totala antalet. Olika idrottsanläggningar drivs i staden av stadens idrottstjänster och stadsinfrastrukturen. Idrottstjänsterna driver största delen av idrottsanläggningarna. I den nu utarbetade långsiktiga planen beaktas idrottsanläggningsnätverket i sin helhet men en konditionsbedömning har endast gjorts om de idrottsanläggningar som drivs av idrottstjänsterna och åtgärdsförslagen gäller bara dem.

I rapporten om den långsiktiga planen för utveckling av idrottsanläggningar (PTS) presenteras nu tre olika visioner där man har beaktat olika framtida förändringsfaktorer och deras inverkan på idrottsanläggningsnätet. Visionerna betonar olika framtidsbilder som baserar sig på en lägesbild som FCG har tagit fram. De visar olika alternativ vid utvecklandet av idrottsanläggningsnätet och vad de i praktiken kan innebära och hur de baserar sig på vissa värderingar. Alla visioner styrs av en lägesbild och framtidsutsikter och variabler såsom befolkningsprognos, växande och utvecklande bostadsområden och klimatförändringen.

Varje vision innehåller en beskrivning av värderingar och utvecklingstendensen samt en åtgärdsplan för vilka nya motionsförhållanden som byggs, vad som renoveras eller förnyas och vilka idrottsanläggningar som staden avstår från. Åtgärdsprogrammet innehåller också en uppskattning av kostnadseffekterna.

Vision 1, Centraliserat nätverk av idrottsanläggningar

Idrottstjänsternas roll begränsas till kärnuppgifter enligt idrottslagen. Samtidigt minskas stadens underhållsskyldigheter genom att en del av ansvaret överförs/erbjuds till exempel till byföreningar eller andra aktörer inom tredje sektorn och genom att samarbetet med den privata sektorn ökas. Borgå avstår så småningom från de idrottsanläggningar vars användningsmöjligheter har försämrats eller som inte längre motsvarar förändrade förhållanden. Exempelvis slopas underhållet av vintermotionsförhållandena (spår, naturis) och underhållet av skärgårdens utflyktsmål och gästbryggor och andra bryggor avslutas senast år 2030.

Vision 2, Nätverk av idrottsanläggningar som främjar hälsa och funktionsförmåga

Idrottsanläggningsnätverket görs tätare på ett kontrollerat sätt. Underhållet avslutas i områden där befolkningen minskar eller där det finns överlappande förhållanden. Staden driver de återstående idrottsanläggningarna på nuvarande nivå och på ett tryggt sätt, samtidigt som staden strävar efter att undanröja reparationsskulden. Dessutom underhålls spårnätet när snösituationen tillåter, i synnerhet i Kokons och skolornas omgivning. Underhållet av skärgårdens utflyktsmål och gästbåtsbryggor och andra bryggor avslutas stegvis före år 2040, och staden förhandlar om överföringen av ansvaret med tredje och privata sektorn.

Vision 3, Ett så mångsidigt idrottsanläggningsnätverk som möjligt för alla

Idrottsanläggningarna i Borgå utvecklas så att de erbjuder mångsidiga möjligheter att röra sig i vardagen men också högklassiga förhållanden för målinriktad idrott och tävlingsverksamhet. Nätverkets geografiska täckning är viktig, men tyngdpunkten ligger på kvalitet, tillgänglighet och ett jämlikt beaktande av olika användargrupper. Även om satsningar görs på växande områden, tryggas också bevarandet av motionsförhållandena i byarna. Endast överlappande motionsförhållanden med mycket liten användning slopas. Kvaliteten på de återstående idrottsanläggningarna förbättras. Vintermotionsförhållandena underhålls när vädret tillåter och det snötäckta spårnätet säkerställer skidmöjligheterna även under korta vinterperioder. Vattenmotion som upprätthåller funktionsförmågan möjliggörs i allt större utsträckning med en ny simhall i västra Borgå.

Biträdande stadsdirektören

Den långsiktiga planen för utveckling av idrottsanläggningar (PTS) antecknas för kännedom och beaktas vid beredningen av den kommande budgeten och ett eventuellt stabilitetsprogram för ekonomin.